

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

W SPRAWIE STANU BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA ORAZ ERGONOMII W BUDOWNICTWIE

Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP w dniu 20 października 2004 r., zapoznała się z problematyką poświęconą bezpieczeństwu i ochronie zdrowia w budownictwie.

Posiedzenie to miało szczególne znaczenie ze względu na ogłoszoną w 2004 r. kampanię informacyjną pn. Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 2004 "Budować bezpiecznie", koordynowaną przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy i realizowaną we wszystkich krajach europejskich przez Krajowe Punkty Centralne (Focal Points) oraz przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC).

Informacja nt. stanu bezpieczeństwa pracy i działań z nim związanych oraz materiały informacyjne zostały przygotowane przez przedstawicieli następujących instytucji:

- Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy (pełniący funkcję Krajowego Punktu Centralnego)
- Państwowej Inspekcji Pracy
- Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego
- Krajowego Związku Zawodowego Budowlani.

Budownictwo generuje szczególnie dużo poważnych zagrożeń zawodowych, nie tylko w Polsce. W krajach UE pracownicy budowlani dwukrotnie częściej niż pracownicy innych sektorów ulegają wypadkom przy pracy (średnio, co cztery dni ginie na budowie człowiek, a codziennie ponad 220 pracowników budów ulega wypadkom). Ta sytuacja skłoniła Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy do ogłoszenia w 2004 roku kampanii informacyjnej pod hasłem "Budować bezpiecznie".

W Polsce, według danych statystycznych GUS w budownictwie w 2003 roku wydarzyło się ok. 8,5% ogólnej liczby wypadków (w tym 87 śmiertelnych). Wskaźnik częstotliwości wypadków (mierzony liczbą poszkodowanych na 1000 zatrudnionych), w budownictwie polskim wyniósł w 2003 roku 11,54 (przy średnim krajowym 8,24). Wypadki w budownictwie w 2003 r. powodowały średnio 42,5 dni niezdolności do pracy przypadających na jednego poszkodowanego w wypadku. Wskaźnik wypadków śmiertelnych w budownictwie wynosi w Polsce 0,137 (przy średnim krajowym 0,05).

Najistotniejsze zagrożenia w budownictwie stwarzają prace na wysokości, przy pracach ziemnych, obsłudze sprzętu i maszyn budowlanych oraz ręcznym przenoszeniu ładunków. Przyczynami wypadków najczęściej jest niska świadomość zagrożeń oraz niewłaściwa organizacja procesów budowlanych.

Kodeks pracy oraz inne przepisy dostatecznie chronią interesy pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa pracy, określając precyzyjnie obowiązki pracodawców w zakresie szkolenia, czasu pracy, oceny ryzyka zawodowego, stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, rejestrowania zdarzeń wypadkowych i podejmowania odpowiednich działań profilaktycznych. Natomiast ich praktyczna realizacja budzi zastrzeżenia.

Rada Ochrony Pracy dostrzega aktywność instytucji zajmujących się bezpieczeństwem i ochroną pracy, dotyczącą prewencji i standardów bezpieczeństwa pracy. Przebieg polskiej edycji ogólnoeuropejskiej kampanii "Budować bezpiecznie", świadczy o dużym zaangażowaniu w promowanie zagadnień bezpieczeństwa pracy w budownictwie.

Na podstawie przedstawionych materiałów oraz dyskusji Rada przyjmuje za niezbędne:

1. stworzenie preferencji dla zagadnień dotyczących bhp na etapie zamówień i przetargów na realizację przedsięwzięć budowlanych
2. planowanie budowy z systemowym uwzględnieniem problematyki zarządzania bezpieczeństwem i ochroną zdrowia ("bioz")
3. właściwy dobór i konsekwentne stosowanie środków ochrony zbiorowej i indywidualnej
4. realizację szkoleń z zakresu bhp przeprowadzaną przez certyfikowane jednostki szkoleniowe
5. upowszechnianie dobrych praktyk w budownictwie

Dla realizacji powyższych wniosków należy m.in.:

1. Rekomendować Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji systematyczne podejmowanie w programach radiowych i telewizyjnych problematyki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w budownictwie, szczególnie przez upowszechnianie tzw. dobrych praktyk.
2. Należy rozwiązać problem kontroli przestrzegania zasad bhp przez osoby tzw. samozatrudniające się, będące jednoosobowymi podmiotami gospodarczymi.
3. Niezbędny jest system zachęt dla pracodawców inwestujących w poprawę warunków pracy.
4. Należy konsekwentnie rozwijać współpracę w kształtowaniu bezpiecznych warunków pracy w budownictwie między Państwową Inspekcją Pracy oraz innymi instytucjami działającymi w tym obszarze (Urząd Nadzoru Budowlanego, Urząd Dozoru Technicznego i inne).

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy
Poseł Zbigniew Janowski

Warszawa, dnia 29 listopada 2004 r.